

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobce: P. S.**, zastoupen JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2005, č. j. 48 Az 49/2004 – 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 9. 12. 2003, č. j. OAM - 372/VL - 10 - BE01 - 2003, nebyl žalobci udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Praze, v níž bylo obecně namítáno porušení ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), a že správní orgán neposoudil situaci žalobce vzhledem k celkové bezpečnostní a politické situaci v zemi původu – v Bangladéšské lidové republice. Podáním ze dne 25. 2. 2004 pak byla žaloba doplněna. Obě tato podání, a to ve věci žaloby

ze dne 16. 2. 2004 a ve věci doplnění žaloby ze dne 25. 2. 2004 však nebyla žalobcem vlastnoručně podepsána.

Vzhledem k tomu, že žaloba ani další podání obsahující její doplnění, neobsahovalo obecné náležitosti podání podle § 37 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), tj. že žádné z uvedených podání nebylo žalobcem podepsáno, krajský soud vyzval žalobce přípisem ze dne 1. 3. 2004, č. j. 48 Az 49/2004 – 11, k odstranění této vady podání. Současně byl žalobce poučen, že pokud ve stanovené lhůtě nebude žaloba podepsána, soud takové nepodepsané podání odmítne. Ve stanovené lhůtě však žaloba nebyla žalobcem k výzvě soudu podepsána, a proto Krajský soud v Praze v souladu s ustanovením § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. usnesením ze dne 28. 4. 2005, č. j. 48 Az 49/2004 – 16, žalobu odmítl.

Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Praze podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 16. 5. 2005 kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 11. 5. 2005, kasační stížnost byla podána osobně u Krajského soudu v Praze dne 16. 5. 2005. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

V kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Stěžovatel namítá, že mu nebyla poskytnuta zákonná poučení soudu v jeho mateřském jazyce, proto nereagoval ani na výzvu soudu, neboť jejímu obsahu nerozuměl. Z uvedeného důvodu má tedy za to, že byla porušena jeho práva a bylo mu znemožněno plnohodnotně se zúčastnit řízení, neboť českým jazykem nedisponuje aktivně, ani pasivně, není tudíž v jeho moci pochopit smysl jakéhokoliv sdělení v českém jazyce. U všech pohovorů k žádosti o udělení azylu na území České republiky byl přítomen tlumočnický jazyk bengálského. Ačkoliv tedy převzal výzvu Krajského soudu v Praze, aby podepsal své podání, na toto stěžovatel reagovat nemohl, jelikož obsahu výzvy nerozuměl. Stěžovatel dále uvádí, že se domnívá, že byla hrubým způsobem porušena jeho zákonná práva v řízení o žalobě před soudem, jelikož mu nebyla umožněna faktická účast v tomto řízení. V této souvislosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu – konkrétně pak např. na rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2003, č. j. 5 Azs 5/2003 – 33, v němž tento soud mj. uvedl, že ve smyslu § 36 odst. 1 s. ř. s. má soud zachovávat rovné postavení účastníků, zejména poučením o jejich procesních právech a povinnostech, jež je výrazem ústavně zaručeného práva na soudní a jinou právní ochranu zakotveného v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, což odůvodnil tím, že vycestováním do země původu, kde mu hrozí podle jeho mínění nebezpečí, před nímž hledal na území České republiky ochranu, by mu byla způsobena nenahraditelná újma.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že vzhledem k jejímu obsahu se nebude vyjadřovat a odkazuje na obsah správního spisu. Rovněž k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti neshledává důvody.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel uplatnil stížnostní důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Vzhledem k tomu, že v daném případě se jednalo o odmítnutí návrhu, Nejvyšší správní soud se v dalším koncentroval na otázku, zda se krajský soud napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti v uvedeném směru.

Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou námitku stěžovatele, že byla porušena jeho zákonná práva v řízení o žalobě před soudem prvního stupně, když mu byla výzva k odstranění nedostatků jeho podané žaloby zaslána v českém jazyce.

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, neobsahuje konkrétní ustanovení o právu účastníků jednat před soudem ve své mateřštině. Se zřetelem k ustanovení § 64 s. ř. s. (podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení první a třetí části zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších změn a doplnění), bylo třeba postupovat podle ustanovení § 18 o. s. ř. Podle ustanovení § 18 odst. 1 o. s. ř. účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení. Mají právo jednat před soudem ve své mateřštině. Soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Podle ustanovení § 18 odst. 2, věta první, o. s. ř. účastníku, jehož mateřštinou je jiný, než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Z posledně citovaného ustanovení tedy vyplývá, že k tomu, aby soud ustanovil tlumočníka, nestačí pouze zjištění, že jde o účastníka, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, ale současně musí být splněna i další podmínka, tedy to, že musí vyjít taková potřeba v řízení najevo.

Povinnost ustanovit tlumočníka vzniká soudu tehdy, pokud o to účastník řízení požádá, dojde-li k ústnímu jednání, a pak pouze za situace, že účastník řízení by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem, přičemž potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř.

Takto stanovenou podmínku stěžovatel nesplnil, neboť po obdržení výzvy soudu k odstranění vad podání, zůstal procesně nečinný. Jak již v minulosti uvedl Ústavní soud (např. usnesení sp. zn. II. ÚS 558/2004), z výše uvedených právních předpisů neplatí, že povinnost státu zajišťovat tlumočníka automaticky ve všech případech, ale uvedený krok je zásadně podmíněn jistou iniciativou na straně účastníka. Teprve v okamžiku, kdy účastník zjevně není schopen rovnocenné účasti na řízení, je povinností soudu účastníka o právu jednat v mateřském jazyce poučit a tlumočníka zajistit. O takový případ se v této věci nejednalo, neboť žaloba proti rozhodnutí správního orgánu byla sepsána v českém jazyce a stěžovatel soud neupozornil, že je schopen komunikovat pouze ve svém mateřském jazyce.

Nejvyšší správní soud dospěl v posuzované věci k závěru, že Krajský soud v Praze neporušil zásadu rovnosti účastníků v řízení před soudem, neboť stěžovatel na výzvu soudu k odstranění vad podání vůbec nereagoval.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se Krajský soud v Praze napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti spočívající v odmítnutí návrhu; kasační stížnost není důvodná, a proto byla zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že Ministerstvu vnitra se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu